

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er
vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**15) Første behandling af lovforslag nr. L 225:
Forslag til lov om ændring af lov om statens
uddannelsesstøtte og lov om børnetilskud og
forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Til-
lægsstipendium og supplerende studielån til
forsørgere, forhøjelse af det højeste fribeløb og
regulering af stipendier til hjemmeboende på
18 og 19 år i ungdomsuddannelser m.v.).**

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 31/3 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Gitte Lillelund Bech (V):

Efter et langvarigt forhandlingsforløb er vi i
Venstre glade for, at det endelig er lykkedes for
alle forligsparterne at få ændret SU-forliget, så-
ledes at forsørgere på SU fremover får mere at
gøre godt med. Samtidig får vi løftet problem-
stillingen med hensyn til det højeste fribeløbs
størrelse eller mangel på samme, om man kan
sige det sådan.

Indtil denne lovs vedtagelse har det været
vanskeligt at være forsørger under uddannelse
og på SU. Godt nok giver SU-loven mulighed
for, at forsørgere kan tjene mere i løbet af et år
end SU-modtagere, der ikke er forsørgere, men
det er i mine øjne en absurditet, idet de færreste
forsørgere på SU har mulighed for at påtage sig
yderligere erhvervsarbejde ved siden af studierne,
når de samtidig har et eller flere børn at se til.

Fremover får forsørgere på SU mulighed for
at få bedre økonomiske vilkår til at gennemføre
deres uddannelse. Økonomien skal ikke være en
barriere, der gør, at forsørgere og specielt enlige
forsørgere må hoppe fra og ikke får gennemført
den uddannelse, de er startet på. Vi giver derfor
et tillægsstipendium til forsørgere på SU, samti-

dig med at vi åbner mulighed for at få supple-
rende studielån. Hermed er det vores håb og ønske,
at også forsørgere har mod på at begynde
og færdiggøre en uddannelse med Statens Ud-
dannelsesstøtte i ryggen. Vi har da også noteret
os de mange positive tilkendegivelser, vi har
fået for forslaget, specielt fra forsørgere på SU,
så tak for det. Det viser, at vi er på rette vej med
de nævnte ændringer.

I Venstre har vi tilsvarende været optaget af
den problematik, der er i det eksisterende sy-
stem med hensyn til afslutning af sin uddannel-
se. Det højeste fribeløb, som det er i dag, er i
mange tilfælde for lavt i forhold til den aktuelle
løn, det er muligt at få efter endt uddannelse.
Det betyder, at mange, specielt universitetsstu-
derende, trækker afleveringen af deres speciale,
således at de afslutter deres uddannelse ved ju-
letid frem for midt på året. Herved undgås det
at skulle betale SU tilbage, når man begynder på
job.

Til gengæld kommer staten til at betale ekstra
SU til disse studerende, der meget vel kunne
have gjort specialet færdigt midt på året. Ved at
hæve det højeste fribeløb er det vores håb og ønske,
at flere studerende færdiggør deres uddan-
nelse midt på året, som det jo også er planlagt
for langt de fleste uddannelsers vedkommende.

Endelig vil jeg knytte nogle få kommentarer
til finansieringen, nemlig at vi reducerer SU'en
for hjemmeboende 18-19-årige på en ungdoms-
uddannelse. I Danmark bruger vi ca. 11 mia. kr. i
SU om året. I Venstre synes vi, det er naturligt, at
forbedringer af SU-systemet sker inden for den
samlede ramme, og at SU-systemet indrettes
på en måde, så vi understøtter unge specielt på
videregående uddannelser. Unge i ungdoms-
uddannelserne har aldrig haft så mange penge
mellem hænderne som i dag, hvorfor vi finder
det naturligt, at det er her, vi reducerer grundsti-
pendiet, nemlig for de hjemmeboende, som går
på en ungdomsuddannelse.

Samtidig vil jeg gøre opmærksom på, at der
jo altså ikke er tale om, at grundstipendiet fjernes
fuldstændigt. Det nedsættes til 1.000 kr. om
måneden, hvilket jeg personligt må sige stadig
væk er ret flot. Så på den baggrund kan Venstre
støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Fru Gitte Lillelund Bech får det til at lyde, som
om SU-området er det eneste, der eksisterer i

Danmark, og at det derfor kun er muligt at finde pengene inden for SU-området selv.

Jeg skal bede fru Gitte Lillelund Bech bekræfte, at regeringen, dagen inden aftalen om SU-forliget gik i gang, brugte knap 10 mia. kr. på skattelettelser til borgere i Danmark, der tjener mere end 220.000 kr. om året.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Det vil jeg da gerne bekræfte.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det er lige præcis der, jeg så synes, at Venstres fordelingspolitik står allerklarest, for så er virkeligheden jo den, at hvis vi tager en direktør, så får direktøren 5.000 kr. i skattelettelser om året. Det svarer nogenlunde til det beløb, man har taget fra de hjemmeboende studerende.

Vi kan jo godt diskutere, om hjemmeboende studerende har mange penge eller ikke har mange penge, men vi bliver jo nødt til at sætte det ind i en sammenhæng, nemlig det danske samfund. Uanset hvordan man vender og drejer det, tror jeg sådan set, at fru Gitte Lillelund Bech er enig med mig i, at en hjemmeboende studerende har færre penge mellem hænderne end en direktør eller en LO-faglært arbejder. Det er den hjemmeboende, der har færrest penge af de tre grupper. Alligevel vælger regeringen knivskarpt at ramme den gruppe af de tre, som har færrest penge, for at give pengene til de udeboende med børn.

Er det ikke korrekt, at det ville have været muligt at tage pengene fra nogle andre grupper end at ramme nogle af dem, der har allermindst?

Kl. 17.30

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Vi mener faktisk ikke, at de hjemmeboende SU-modtagere er blandt dem, der har allerallermindst. Det er sådan, at fra 1997 til 2001 var prisudviklingen ca. 10 pct., mens studerende uden børn typisk har oplevet en stigning i deres disponible indkomst på ca. 16 pct. i den periode. De studerende har aldrig haft så mange penge mellem hænderne som i dag, specielt de hjemmeboende – for den sags skyld også de udeboende, men primært de hjemmeboende – som tager en ungdomsuddannelse og er på SU, har al-

drig tidligere haft så mange penge mellem hænderne som nu.

Der er en forskel på fru Pernille Rosenkrantz-Theils og mit syn på, hvad man skal gøre. Jeg synes faktisk, at 11 mia. kr. om året i SU-systemet er mange penge, for det er lige så mange penge, som vi bruger på vores universiteter. SU-systemet er skruet sådan sammen, at vi ikke får flere på langvarige uddannelser, selv om vi har verdens bedste SU-system, så derfor synes vi faktisk, det er naturligt, hvis vi ønsker at gøre noget for i dette tilfælde forsørgere på SU, at vi finder pengene inden for samlede ramme.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Tak til ordføreren, og så er det hr. Thomas Adelskov.

Thomas Adelskov (S):

Socialdemokratiet er glad for den aftale, der ligger til grund for dette lovforslag.

I efteråret fremsatte Socialdemokratiet et beslutningsforslag om at fordoble SU'en for de enlige forsørgere og give 50 pct. mere i SU til samlevende forsørgere. SU til enlige forsørgere var også på bordet i efterårets forhandlinger om finansloven, men det lykkedes ikke på daværende tidspunkt, da regeringen jo hverken var til at hugge eller stikke i.

Konfliktpunktet var, at regeringen krævede, at finansieringen af den ekstra SU til enlige forsørgere skulle findes ved besparelser på andre studerendes SU. Konkret havde regeringen foreslået, at den årlige regulering blev sat ned, og samtidig afviste regeringen noget, som for os var meget centralt, nemlig at de besparelser, der forventeligt vil komme på bl.a. revalidering som følge af de forbedrede økonomiske forhold for forsørgere, der studerer, kunne bruges til finansiering af SU'en og forbedringer inden for SU'en.

Det er uanstændigt, at vi hidtil har spist enlige forsørgere på SU af med sølle 4.500 kr. om måneden. Det har de naturligvis ikke kunnet finansiere hverken studier eller livets ophold for, og i begyndelsen af dette år udarbejdede vi derfor sammen med Det Radikale Venstre og SF et nyt beslutningsforslag, hvis formål igen var at give enlige forsørgere med børn et tiltrængt økonomisk løft. Dette forslag dannede efterfølgende baggrund for de forhandlinger, som SU-partierne gennemførte i løbet af marts måned, og som resulterede i en fornuftig politisk aftale, der nu vil give studerende med børn et meget tiltrængt løft.

Fra den 1. januar vil enlige forsørgere få fordoblet deres SU til 9.000 kr. om måneden, og den 1. august starter en overgangsordning, hvorefter enlige forsørgere på SU vil få tilført 3.200 kr. om måneden i form af et særligt forsørgerstipendium. Fra årsskiftet vil de samlevende studerende få hver knap 650 kr. eller tilsammen knap 1.300 kr. mere, og herudover øger vi de generelle lånemuligheder for studerende med børn med et supplerende studielån på 1.157 kr. Med aftalen letter vi også fribeløbet for færdiguddannede, således at studerende fremover får lejlighed til at tjene mere, når de er færdiguddannede, før SU-styrelsen kan kræve tilbagebetaling.

Finansieringen af dette forslag kommer dels fra nogle få midler, som er fundet på selve Undervisningsministeriets budget, dels fra tidligere støtteordninger og dels ved at nedsætte SU'en for hjemmeboende studerende, der går på ungdomsuddannelser. Det er klart, at Socialdemokratiet gerne havde set, at ordningen var blevet finansieret gennem de besparelser, der vil komme på revalidering og aktivering.

Man kan godt undre sig over, at vi har skullet kæmpe så kraftigt med regeringen for at få 70-100 mio. kr. igennem til dette forslag, når man samtidig har oplevet, at regeringen har ødslet med skattelettelse til øget forbrug på knap 9,3 mia. kr. og vel at mærke til de samfundsgrupper, der i forvejen har mest. Det har undret os, og det har ærgret os, men det lykkedes ikke at få regeringen med til en anden finansieringsform, hvorfor vi måtte ty til finansiering inden for SU-rammen for dette nødvendige forslag. Det bliver de 18-19-årige, som skal starte på ungdomsuddannelserne, der finansierer ordningen, og de får fremover 1.000 kr. om måneden mod 1.400 kr. efter den tidligere ordning.

For at sikre en social profil og en retfærdig ordning vil studerende, der allerede får SU, ikke blive berørt af ændringen, og studerende, hvis forældre ikke har særlig høje indkomster, vil heller ikke blive ramt af den nedsatte SU.

Kl. 17.35

I modsætning til under finanslovforhandlingerne lykkedes det denne gang at få en aftale med regeringen om, at de besparelser, der vil komme på revalidering, vil blive brugt til forbedringer inden for SU-systemet. På den måde har vi garanteret, at det ikke bliver de studerende, der i realiteten kommer til at betale for regeringens gaver til den mere velstillede del af den danske befolkning.

Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg synes måske, det kunne være lidt interessant at høre, om det her er et udtryk for, hvordan Socialdemokraterne har tænkt sig at bruge regeringsmagten efter et valg.

Jeg kan selvfølgelig fuldt ud støtte, at man har et ønske om at give enlige forsørgere bedre vilkår, mens de studerer, for det er vi gået ind for i mange år ligesom Socialdemokraterne. Men det er interessant at høre Socialdemokraternes ordfører sige, at det har undret og ærgret, at man ikke fandt finansieringen et andet sted, eller med andre ord: Det undrer og ærgrer os, at man tager 500 kr. om måneden fra nogle, der kun har 1.500 kr.

Men ikke desto mindre så slutter hr. Thomas Adelskov af med at sige, at Socialdemokraterne har tænkt sig at trykke på de grønne knapper og altså har tænkt sig at støtte forslaget, som er et forslag, der er med til at øge uligheden i samfundet. Er det den måde, Socialdemokraterne generelt har tænkt sig at opføre sig på? Vil man fortsætte med at sige: Vi er enormt kedede af det, men vi gør det alligevel?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Nu ved fru Pernille Rosenkrantz-Theil jo udmærket, at Socialdemokratiet rent faktisk fremsatte et forslag i december sidste år, hvor finansieringen blev hentet ved de besparelser, der kommer andre steder, bl.a. på revalidering og aktivering. Forslaget blev fremsat for at lave en forbedring for de enlige forsørgere og de samlevende forsørgere på SU, så det er sådan set ikke nogen nyhed.

Det har undret os og ærgret os, at regeringen har kunnet finde 9,3 mia. kr. til skattelettelse og øget forbrug, men ikke har kunnet finde ud af at finde 70-100 mio. kr. til at løse dette påtrængende problem. Det undrer og ærgrer os, at vi ikke har kunnet få regeringen med til det, men samtidig synes vi i modsætning til Enhedslisten ikke, at vi kan tillade os at sætte os tilbage med korslagte arme og sige: O.k., det er bare regeringens skyld, og vi er kedede af det, og samtidig sige til de enlige forsørgere, som studerer: Vi vil ikke lave nogen løsninger for jer, for regeringen er obster nasig og stiller sig på bagbenene. Derfor har vi fundet den løsning, som vi synes er den mindst belastende for andre studerende, nemlig at nedsætte SU'en for de 18-19-årige, som skal starte en ungdomsuddannelse.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Ja, men Socialdemokraterne vil gerne læne sig tilbage og tage 500 kr. fra folk, der kun har 1.500 kr. Det vil Socialdemokraterne gerne, og det minder mig altså om dengang, man gik med i arbejdsmarkedsreformen og sagde, at det bedste, man kunne få, bl.a. var, at der blev taget 1.000 kr. fra de fattigste bistandsfamilier i Danmark.

Jeg bliver nødt til at finde ud af, hvor Socialdemokraternes grænse går. Det er ærlig talt lidt svært at se, og jeg tror ikke, jeg er den eneste i Danmark, der har lidt svært ved at se, hvad det er for en linje, Socialdemokraterne lægger. Derfor synes jeg sådan set, at der skal komme nogle klare meldinger.

Mens Socialdemokraterne havde regeringsmagten op gennem 1990'erne, lavede de den ene finanslov efter den anden med den borgerlige side i salen med det resultat, at uligheden i Danmark steg under en socialdemokratisk ledet regering, og derfor synes jeg sådan set, at man skylder befolkningen at fortælle, hvad der skal ske på den anden side af et valg, hvis man giver regeringsmagten. Der synes altid at være en undskyldning for, hvorfor det er den nødvendige politik, men den nødvendige politik går altså ud over nogle mennesker, og måske skylder man de mennesker et svar.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

For det første tages der altså ikke 500 kr. fra nogen. Der er tale om, at hvor man under den gamle ordning kunne se frem til at få 1.400 kr. som studerende på en ungdomsuddannelse, kan man nu se frem til at få 1.000 kr., men der er ikke noget med, at vi tager noget fra nogen af dem, der tidligere har fået støtte. Det er ganske klart.

Jeg synes, at Enhedslistens største problem i denne sammenhæng er at forklare de enlige forsørgere, hvorfor Enhedslisten ikke vil være med til at lave de eneste mulige forbedringer for dem. I dette parlament kræver det 90 mandater for at få en aftale igennem og for at få vedtaget et lovforslag, og jeg tror, det bliver interessant at høre forklaringen, når Enhedslistens ordfører får lejlighed til at komme på talerstolen.

Det allermest afgørende er, at det har været og stadig er fuldstændig uanstændigt kun at tilbyde enlige forsørgere, der studerer, 4.500 kr. om måneden at leve for, og det problem har vi været nødt til at finde en løsning på: Regeringen har

ikke villet være med til andre løsninger end den, vi står med her, men det har været et af de mest påtrængende problemer inden for SU-systemet, og det har vi altså fundet en løsning på. Desværre er det gået ud over en anden gruppe, men det er en gruppe, som ikke – og det er værd at understrege – har SU'en som forsørgelsesgrundlag.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Tak til hr. Thomas Adelskov, og så er det fru Louise Frevert.

Kl. 17.40

Louise Frevert (DF):

Vi må sige i Dansk Folkeparti, at dette lovforslag er ganske glimrende. Bl.a. er et af vore ønsker blevet indfriet, nemlig en forbedring af vilkårene for enlige forsørgere i SU-systemet.

Der er en anden gevinst ved, at forholdene bliver bedre for de enlige forsørgere: Ca. 75 pct. af forsørgerne i SU-systemet er kvinder, og lovforslaget har en god ligestillingsmæssig effekt, fordi flere kvindelige forsørgere får forbedret de økonomiske vilkår inden for SU-systemet, så de ikke alene kan påbegynde, men også fuldføre en uddannelse.

Desuden har det ligget Dansk Folkeparti meget på sinde at få så mange som overhovedet muligt væk fra revalideringsydelse, når der er tale om enlige forsørgere, som skal tage en uddannelse. Vi mener, at enlige forsørgere skal have et tilbud i uddannelsessystemet med en SU-ydelse, så det ikke skal være lukrativt at modtage revalideringsydelse i stedet for SU, og det håber vi er lykkedes med dette forslag. SU-systemet ser ud til at følge med tiden, og det er vi glade for. Nye tider er på vej, og begreber som enlige forsørgere og samboende er nye i SU-systemet, og da vi nu skriver 2004, må man nok sige, at det er på tide.

Dansk Folkeparti mener ligeledes, det er en gevinst, at samtlige partier i Folketinget, Enhedslisten dog undtaget, står bag forslaget. Til tider kan det være vanskeligt at komme overens om så store landvindinger, som tilfældet er med dette forslag, og her fra talerstolen vil jeg gerne kvittere for det gode og konstruktive arbejde i SU-forligskredsen.

Der har været lidt hvisken i krogene over, at de hjemmeboende 18-19-årige på ungdomsuddannelser m.v. får reduceret deres SU. Men det er kun små pip, vi har hørt, idet det har vist sig, at de unge mennesker i virkeligheden har vist solidaritet over for hinanden, og det har været

meget positivt og ganske dejligt at iagttage. Det er nu heller ikke de store beløb, det drejer sig om, men det er resulteret i, at vi har kunnet finansiere andre ting, så hele øvelsen har kunnet holdes inden for SU-budgettets udgangspunkt.

Forhøjelsen af det højeste fribeløb håber vi kan være et incitament til, at man ikke snyder og venter med at komme i arbejde, når man er færdig med en uddannelse. Der har været en del klager i de senere år over, at det ikke har kunnet lade sig gøre at komme i arbejde, uden at man skulle tilbagebetale en hel del af sin SU, og det har heller ikke været særlig hensigtsmæssigt.

I Danmark har vi et af verdens bedste uddannelsesstøttesystemer, og at det oven i købet er blevet forbedret med dette lovforslag, kan man kun glæde sig over. SU er en god foranstaltning, som vi alle håber vil fungere i mange år fremover.

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi meget tilfredse med, at det langt om længe er lykkedes at lave en aftale om nogle af de tiltrængte forbedringer i SU-systemet, der længe har stået på vores ønskeliste. Vi er derfor meget positive over for det lovforslag, vi behandler i dag, og som primært har til hensigt at skabe bedre forhold for forsørgere under uddannelse og for uddannelsessøgende, der afslutter deres uddannelse.

Først og fremmest indebærer forslaget, at forsørgere under uddannelse får bedre vilkår inden for SU-systemet. Det er noget, der længe har stået på vores ønskeliste, for med børn følger nemlig flere udgifter og ringere mulighed for at supplere SU'en med erhvervsarbejde. Derfor er vi glade for, at det nu er blevet muligt at give forsørgere under uddannelse et tillægsstipendium og mulighed for at optage supplerende lån. Det er imidlertid ingen hemmelighed, at vi gerne havde set, at der var blevet lidt mere i posen til samlevende forsørgere under uddannelse, end tilfældet er, men det var der jo desværre ikke flertal for.

Lovforslaget har også til formål at skabe bedre forhold for uddannelsessøgende, der afslutter deres uddannelse. Fribeholdet forhøjes simpelt hen i de måneder i året, hvor den uddannelsessøgende ikke modtager undervisning, hvilket skulle lette overgangen fra uddannelse til arbejdsliv. Forhåbentlig spekulerer man så ikke i at vente med at søge arbejde af økonomiske årsager.

Finansieringen af forbedringerne for forsørgere under uddannelse og forhøjelsen af det højeste fribeløb skal primært findes ved en omprioritering inden for SU-systemet. Cafépengene bliver reduceret, men det er værd at bemærke, at de studerende, hvis forældre tilhører de laveste indkomstgrupper, ikke berøres af lovforslaget.

Alt i alt synes vi i Det Konservative Folkeparti, at forslaget er et skridt i den rigtige retning og indeholder hensigtsmæssige ændringer af SU-systemet.

Morten Homann (SF):

Det har længe stået øverst på SF's ønskeseddel over forbedringer af SU-systemet, at vi kunne få skabt forbedringer for forsørgere under uddannelse. Specielt hvis man ser på enlige forsørgere, er der ikke nogen tvivl om, at det er en af de grupper i samfundet, som har haft de allerringeste økonomiske vilkår. Det er slemt for forsørgere, men tilmed er det samtidig noget, som er gået ud over deres børn, at man simpelt hen ikke har haft de økonomiske midler til at give dem, hvad andre forældre har kunnet.

Det har været nogle af de enlige forsørgere, hvis børn ikke har kunnet komme med til børnefødselsdag sammen med deres kammerater. Det er dem, som ikke har haft råd til at få nyt tøj osv. Så det har stået meget højt på SF's ønskeseddel at få forbedret vilkårene for ikke mindst enlige forsørgere, men også selvfølgelig for samlevende.

Det problem har SF været villig til at tilføre SU-rammen midler for at få løst. Vi har peget på adskillige forslag til at få tilført midler til det helt åbne problem.

Vi har også peget på, at der, hvis man gennemfører forbedringer for forsørgere, helt givet vil være afledte besparelser på f.eks. revalidering, som kunne bruges til at finansiere nogle af de her forbedringer.

Desværre viste det sig under efterårets forhandlinger om forbedringer af SU, at regeringspartierne ikke ønskede at tilføre SU-rammen flere midler og heller ikke ønskede at basere modellen på at bruge de besparelser, som lå i de afledte besparelser på f.eks. revalidering.

Det er ikke alene ærgerligt, at det ikke kunne lade sig gøre at gennemføre det. Jeg synes også, at det er dybt betænkeligt, når man samtidig har råd til at gennemføre skattelettelser for mange milliarder kroner for folk, der er velstillede,

mens de, som f.eks. er på overførselsindkomster, f.eks. studerende, ikke har kunnet få en krone.

Så man står med det valg, at man enten må sige, at det bare er ærgerligt, at det er regeringens valg, de enlige forsørgere må sejle deres egen sø, vi vil have rene hænder, eller også må man på den anden side sige: Vi har et problem, vi skal have løst. Det skal ikke være de enlige forsørgere, som betaler prisen for regeringens stivtsind. Det er det valg, som vi har truffet i SF, at de enlige forsørgere må komme i første række. Det her problem skal løses.

Derfor har vi også måttet se på, hvordan vi kunne finde den mindst skadelige finansiering af det her, for det skal ikke være nogen hemmelighed, at SF meget gerne havde set, at vi havde fundet en anden måde at finansiere det her på. Men når man endelig skulle finde en finansiering inden for SU-rammen, så er jeg overbevist om, at det her er den model, som gør mindst skade, hvor man kan finde pengene, hvor det får færrest skadelige virkninger for de studerende.

Så derfor er vi glade for, at det er lykkedes at lave en aftale, hvor vi har kunnet få fordoblet SU'en for enlige forsørgere og også få lavet forbedringer for andre studerende forsørgere. Det er en mærkesag for SF, som er blevet gennemført med det her, og derfor er vi også glade for, at vi har truffet valget, selv om vi gerne havde set en anden finansiering.

Når det så er sagt, så er vi ikke færdige med forbedringerne af SU-systemet. Vi vil gerne se, at nogle af de afledte besparelser, der måtte komme, f.eks. på revalidering, som det er lykkedes at få ført tilbage til SU-systemet, vil blive brugt på f.eks. at rulle noget af besparelsen for hjemmeboende SU-modtagere tilbage. Der er også brug for forbedringer for samboende forsørgere, som får et løft med det her lovforslag, men et i SF's øjne meget lille løft.

Så vi er ikke færdige med det her. Men vi synes, det er et godt forslag, som løser et voldsomt problem, og derfor er vi meget glade for, at det er blevet fremsat, og at vi har fået lavet aftalen, og SF kan selvfølgelig støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Nu vil man så ikke have, at det skal være forsørgerne, som kommer til at stå i en klemme, fordi den danske befolkning har valgt at placere 90 mandater til højre i salen. Det skal være de hjemmeboende, der bliver gidsler i det valg, som den

danske befolkning har truffet om, hvor mandaterne skal placeres.

Hvor ellers vil SF gerne være med til at tage fra nogle af dem i Danmark, der har allermindst, fordi de 90 mandater er placeret et andet sted i salen? Vil man være med til også at tage penge fra bistandsklienterne? Eller fra dagpengemodtagerne? Eller fra folkepensionisterne?

Hvor ellers vil SF gerne være med til, at man tager nogle penge, fordi nogle andre har behov, i erkendelse af at danskerne har valgt en borgerlig regering? Vil man gerne være med til at skære i folkeskolerne eller børneinstitutionerne?

Hvor er grænsen for SF's vilje til, fordi man gerne vil lave reformer med regeringen, at lave nedskæringer for dem, der er dårligt stillet, eller de steder, som SF ellers går og bryster sig af gerne at ville prioritere?

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Nu synes jeg, fru Rosenkrantz-Theil skal passe på, hvor højt hun skruer retorikken op. Jeg synes, den er i et toneleje, hvor den slet ikke kan bære. SF har jo hverken foreslået eller støttet nogen af alle de besparelser, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil peger på.

Kl. 17.50

Jeg synes, det må være meget nemt at være i den ideelle verden, hvor man kan føre de rene hænder politik og sige: Det var dog ærgerligt, at der var et flertal af danskerne, som har valgt en regering, som både fru Pernille Rosenkrantz-Theil og jeg synes fører en forkert og ofte også forfærdelig politik, men det må de enlige forsørgere så bare leve med. Det må deres børn bare leve med. De kan så vente, indtil fru Pernille Rosenkrantz-Theil og jeg selv får flertallet, med at sende deres børn til børnefødselsdag og købe noget nyt tøj.

Sådan fungerer det bare ikke i min verden. Der er der et akut behov for at hjælpe nogle af dem, som har det allersværest i det her samfund.

Jeg ville helst have hjulpet dem ved at lave skattestigninger for nogle af dem, der tjener mest, ved at lave effektive beskatninger af nord-søliien, ved at lave effektiv beskatning af de multinationale selskaber. Det kunne ikke lade sig gøre. Det vil jeg gerne gennemføre, når fru Pernille Rosenkrantz-Theil og jeg får flertallet til det.

Men indtil det kan lade sig gøre, synes jeg altså ærlig talt ikke, at det er de enlige forsørgere og deres børn, der skal betale prisen.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg forsøger sådan set bare at finde ud af, hvor grænsen går. Hvad er det, der skal til, for at SF siger nej? Det har jeg altså lidt svært ved at finde ud af.

Jeg har i hvert fald haft en opfattelse af SF som et parti, der gerne vil værne om de mennesker i samfundet, som har allermindst. Og derfor undrer det mig selvfølgelig, at man går ind og tager fra nogle, som vi jo ved har forpligtelser med hensyn til at betale brugerbetaling for deres uddannelse, med hensyn til at betale tandlæge-
regninger osv.

Det er rigtigt, at de ikke har nogen huslejeomkostninger, men der følger altså en række udgifter med at være på en ungdomsuddannelse. Og der følger en række udgifter med det at blive over 18 år gammel. Her taler vi om nogle mennesker, som har 1.500 kr. om måneden. SF er med til at skære det ned til 1.000 kr. om måneden.

Jeg er fuldstændig enig med hr. Morten Homann i, at det har været en katastrofe, at forsørgerne ikke har haft flere penge. Jeg forsøger bare at fiske efter: Er der sådan en bundlinje for, hvor langt SF vil gå med? Det synes jeg da kunne være rart for folk at vide, for i hele det her skakspil, der foregår på Christiansborg, kan det indimellem være lidt svært at se, hvor man trækker strengen i sandet. Det kunne da være fint, hvis SF kunne komme med et bud på det, det ville jeg meget gerne lytte til. Det kunne være, jeg blev klogere.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Jeg kan jo bare konstatere, at katastrofen, at de enlige forsørgere har et fuldstændig utilstrækkeligt indkomstgrundlag, kunne være fortsat, hvis det stod til fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Det ville hun ikke have taget noget som helst ansvar for.

Når vi taler om folk, som virkelig har det svært, og når vi taler om nogle af de folk, som har det laveste rådighedsbeløb overhovedet, så er det altså de enlige forsørgere. Og så er jeg ked af at sige, at så er de enlige forsørgere altså ringere stillet end de hjemmeboende SU-modtagere, som vil blive ramt af det her forslag. Det er

det, jeg siger: Det er altså et spørgsmål om at prioritere.

Jeg ved godt, at det med at prioritere ikke er Enhedslistens stærkeste side, og det er Enhedslistens eget valg. Men når det drejer sig om at prioritere, så vælger jeg de enlige forsørgere, før jeg vælger de hjemmeboende SU-modtagere, som bliver ramt af det her forslag.

Jeg synes, der var andre, der stod først for. Jeg synes, at der var mange, som kunne have betalt mere, og som var bedre stillet end de hjemmeboende SU-modtagere. Men helt ærligt, hvis man endelig skulle gå med på præmissen for at få løst det her problem, så tror jeg, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil vil have svært ved at finde et sted, hvor det ville have været mindre skadeligt at finde finansieringen inden for SU-rammen.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Tak til hr. Morten Homann.

Så er det fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Processen for at nå frem til at behandle det lovforslag, som vi har foran os i dag, har Socialdemokratiets ordfører, hr. Thomas Adelskov, på glimrende vis gjort rede for. Den kan vi fuldt ud stå inde for. Men jeg bliver nødt til at bemærke, at der altså ingen naturlighed er i, at SU-forbedringer skal finansieres inden for rammen. Der er ikke noget naturligt ved det overhovedet. Det er et helt gedigent almindeligt politisk prioriteringsspørgsmål, at sådan skulle det være.

Det skyldes sådan set kun regeringens sendrægtighed, at vi står her nu i foråret i stedet for i efteråret. For vi kunne have gennemført de her goder, som har været højt prioriteret, hvis regeringen havde vist bare en smule politisk tæft i forhold til at anerkende oppositionens synspunkter om de følgebesparelser, der vil komme i andre ordninger.

Hele pointen med at styrke de enlige forsørgeres mulighed for at gennemføre en uddannelse er jo naturligvis, at vi dermed forhindrer nogle af de skadelige effekter, der kan være ved at gå og vente, ved ikke rigtig at have noget, ved at skulle have noget stillet i udsigt, for vi er fuldstændig sikre på, at vi faktisk sparer nogle mennesker for at gå igennem revalideringssystemet.

Vi fik en politisk aftale. Det Radikale Venstre vil stå hundrede procent inde for denne politiske aftale. Det regner vi også med at regeringen vil, hvis den holder så længe. Ellers må det være en ny regering, der optager forhandlingerne, når

det viser sig, at der faktisk er besparelser at hente, som kan bruges til gavn og glæde for studerende.

Kl. 17.55

Det Radikale Venstre har arbejdet med ønsket om at forbedre de økonomiske forhold for enlige forsørgere længe, og vi har haft det som en meget klar prioritet, også i forhold til andre, som har det svært, og i forhold til samlevende forsørgere, fordi vi vurderer, at hvis man skal prioritere, så har samlevende forsørgere alt andet lige nemmere ved at udnytte det højere fribeløb, end enlige forsørgere har. Det har også været en klar prioritet at hæve fribeløbet, også at hæve det høje fribeløb.

Det er ikke, fordi vi ikke anerkender problemstillingen, men fordi vi synes, at det alligevel er en særlig situation, de er i, nemlig at de kommer til at tjene mere end – hvad var det? – 25.000 kr. om måneden. Det er jo den situation, man er i, når man kommer til at betale tilbage.

Det andet er, at vi også har bidt mærke i, at de fleste tilbagebetalingskrav rettes til studerende under studierne og altså ikke studerende, som er færdige med studierne. Og derfor har vi vores tvivl om, hvorvidt det er en bæredygtig argumentation, at de studerende udskyder deres studieafslutning til jul frem for at gøre sig færdige til sommer.

Nu fandt regeringen selv pengene til den her del af det, i hvert fald på det lange stræk, og derfor kan vi – også på den baggrund – selvfølgelig godt deltage i aftalen, men vi synes ikke, det var det vigtigste.

Vi tror, der er ting, som vi vil vende tilbage til. Jeg har hvert fald fået en del mails, som siger, at der ikke kun er hår i suppen, der er nærmest en hel toupet, i hvert fald hvis man ser det med de øjne, som nogle af den anden part til de enlige forsørgere har at se med, fordi det naturligvis er komplekse og komplicerede og detaljerede og mærkelige familieforhold og bomønstre, som man har, også for studerende.

Derfor tror jeg, vi skal vende tilbage og evaluere, hvordan det faktisk kommer til at gå med de her regler i forhold til ikke kun den anden part til den enlige studerende, som måske også er studerende og har et børnebidrag at forholde sig til, men også i forhold til samlevende studerende, fordi vi jo meget håber, at vi kan komme tilbage og give et ryk for alvor for samlevende studerende.

Det hænger sammen med, at vi fra radikal side ikke har noget ønske om at fremme en ten-

dens til, at man bliver enlig forælder. Vi tror, at det er det bedste for alle parter, hvis forældrene kan bo sammen. I hvert fald bør det ikke være sådan, at SU-systemet tilskynder folk til at bo hver for sig. Derfor håber vi meget, at vi kan vende tilbage, når det viser sig, at der er mulighed for at finansiere et større tillægsstipendium end det, vi kan give i dag.

Men vi glæder os over, at vi nået så langt, og vi håber, at det administrative besvær, som vi har påført SU-Styrelsen, som ellers er i overordentlig god gænge med sin betjening af de studerende, faktisk vil kunne løses, også set i forhold til det gode, vi opnår ved at vedtage dagens forslag.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Den 7. marts 2004 skød regeringen forbrugsfesten i gang for direktørerne, for LO-medarbejderne, for dem, som tjente mere end 220.000 kr. om året. Det brugte man knap 10 mia. kr. på.

Den 8. marts, altså næste dag, lavede regeringen og Socialdemokraterne, SF'erne, Radikale, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne en aftale om SU. En stor gruppe af de hjemmeboende studerende må bøde 400 kr. om måneden for denne her aftale. Det blev hverken til forbrugsfest eller til forårspakke for den gruppe i samfundet.

Det er jo ikke den nødvendige politik. Flere heroppe får det til at lyde sådan, at hvis man ikke havde osv., så ville de enlige forsørgere og forsørgerne ikke have fået en krone.

Nu ved jeg godt, at det er væsentligt for Socialdemokraterne, SF'erne og Radikale at få sagt alt muligt ondskabsfuldt om den her regering, men det er faktisk min opfattelse, at den her regering havde en dagsorden, der gik ud på at give de grupper nogle flere penge.

De ville have gennemført det her. Så kan vi diskutere op ad stolper og ned ad vægge, om det havde været lige så godt, men regeringen har 90 mandater, og det forlig, der ligger omkring SU, har altså væsentlig mere end 90 mandater bag sig. Og derfor synes jeg, det er for nemt at sno sig uden om det her ved at sige, at det er det eneste realistiske, eller at det er den nødvendige politik, eller hvad der ellers kommer ud af munden på Socialdemokraterne og SF'erne. Det er ganske simpelt for nemt.

Der er jo andre situationer herinde, hvor både Socialdemokraterne og SF'erne vælger at sige: Vi er imod finansieringen, og derfor kan vi ikke støtte forslaget. Men på det her punkt vælger

man at sige: Vi er ikke så glade for finansieringen, men vi støtter forslaget alligevel. Det, jeg sådan set har forsøgt at fiske efter, er, om man i de to partier opererer med retningslinjer for, hvornår man er så meget imod finansieringen, at man ikke kan gå med i det samlede. Jeg synes jo, det er dybt uklart, hvad det er, der foregår i de to partier.

Kl. 18.00

I hvert fald er resultatet af det her forlig, at man er med til at øge uligheden i samfundet. Det burde sådan set ikke være en målsætning for Socialdemokraterne og SF'erne, det tror jeg heller ikke det er. Ikke desto mindre medvirker man til det, og selvfølgelig fordi man har et ønske om at forbedre situationen for de enlige forsørgere. Det har vi også i Enhedslisten. Jeg mener bare, at der havde været andre muligheder.

Jeg mener, at der var en anledning til at træde i karakter som socialt alternativ til denne regering, og jeg mener, man bokser med en befolkning, der har placeret 90 mandater til højre i salen. Det synes jeg ikke er et udgangspunkt for forhandlinger.

Det kan være, det var det samme, der gjorde sig gældende for Socialdemokraterne, da man var med til at tage 1.000 kr. fra de fattigste familier i Danmark, nemlig dem hvor både mor og far er på bistandshjælp, i forbindelse med arbejdsmarkedsreformen. Og vi hører Socialdemokraterne gentage, at det var, hvad der var muligt at opnå, hvorefter man stemmer for – jeg var lige ved at sige stort set hvad som helst, for det er vel, hvad man må karakterisere det som, når man både i forbindelse med SU-forlig og arbejdsmarkedsreform går ind og tager fra de allerfattigste.

I hvert fald kan jeg godt forstå, hvis store dele af befolkningen bliver en lillebitte smule forvirrede og ikke rigtig kan se, hvad forskellen er på den borgerlige regering og den socialdemokratiske, for med til det her regnestykke hører jo også, at uligheden steg under den socialdemokratiske regering.

Jeg mener, at der er behov for, at der bliver skiftet politik. Jeg mener ikke, at det er godt nok, når der under en socialdemokratisk ledet regering findes øget ulighed i det danske samfund. Jeg mener ikke, det er godt nok, når selv samme finder sted i øget tempo under en borgerlig regering. Jeg mener, at der er behov for, at de, der har mindst i vores samfund, får mere mellem hænderne, at vores rige samfund selvfølgelig skal tilbyde folk en anstændig hverdag, anstæn-

dig levevis, hvor man ikke skal vende hver femogtyveøre i slutningen af måneden.

Jeg mangler at få nogle klare udmeldinger specielt fra Socialdemokraterne, om det også er den vej, man vil, eller om man vil fortsætte i det spor, man gjorde op igennem 1990'erne, som man har gjort det med arbejdsmarkedsreformen, som man har gjort det med SU-forliget med den evige undskyldning, at det var, hvad der kunne lade sig gøre, eller at det er den nødvendige politik.

Jeg skal bare erindre Socialdemokraterne om, at i de 10 år, man havde regeringsmagten, var der et alternativt flertal, som lå til venstre for Socialdemokraterne. Det var ikke den nødvendige politik at snakke med de borgerlige partier.

Derfor synes jeg, der er behov for at få nogle klare meldinger, og grunden til jeg koncentrerer min snak om Socialdemokraterne, er, at jeg på det her punkt mener, at de borgerlige er uden for pædagogisk rækkevidde.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Der rejser sig en række interessante spørgsmål oven på den ordførertale. Man kunne jo starte i den ende, hvor man spurgte, hvad det var for en valgperiode, hvor der var et flertal til venstre for Socialdemokratiet, altså uden om de borgerlige partier. Kunne vi ikke få nogle årstal? Mig bekendt har Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten ikke udgjort et flertal i nogen af valgperioderne op gennem 1990'erne. Der har det hele tiden været nødvendigt, at man havde et bredere flertal også over i de borgerlige partier. Men der kan jeg blive korrekset.

Så kommer spørgsmålet. Jeg forstod på ordføreren, at Enhedslisten mener, at regeringen vil have gennemført det her forslag også ved at finde penge udenfor, og det er Enhedslisten overbevist om.

Det havde da været rart, hvis Enhedslistens forhandler havde fortalt os det, lige inden Enhedslistens forhandler forlod mødet inden sidste fløjt. Enhedslisten var jo med stort set frem til målstregen, og det havde da været rart nok, hvis Enhedslistens forhandler havde fortalt, hvor man havde den viden fra.

Men det kunne da være lidt interessant, hvis vi her i dag fik en konkretiseret viden om, hvor regeringen havde tænkt sig at finansiere det fra, eller hvorfra Enhedslisten havde deres informationer om, at regeringen ville gennemføre dette

udmærkede forslag for de enlige forsørgere, hvis vi bare havde afvist at støtte finansieringen.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

For det første kan jeg oplyse hr. Thomas Adelskov om – medmindre selvfølgelig hr. Thomas Adelskov opfatter SF og Enhedslisten som liggende til højre for Socialdemokraterne, det skal jeg ikke kunne sige noget om – at man fra 1994 til 2001 havde 90 mandater sammen med SF og Enhedslisten og De Radikale selvfølgelig, som man var regeringspartner sammen med. Det giver sig selv.

Kl. 18.05

Men i den periode havde man altså alverdens lejlighed til at forhandle med den anden side i Folketingssalen end den, man gjorde det med. Resultatet af de 10 år var, at uligheden i samfundet steg. Den sidste afslutningsdebat, der var inden valget, handlede om, hvordan uligheden i det her samfund steg under den socialdemokratiske ledede regering.

Der er det så, at jeg måske godt kunne tænke mig en melding om, om det er den linje, man har tænkt sig at fortsætte, altså om man har tænkt sig at lave alle forlig med højre side af salen, eller om man kunne forestille sig at skifte politikken ud, eller hvor Socialdemokraterne står.

Nu kan jeg se på den røde knap, at jeg må vende tilbage.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Det er først helt alvorligt, når den gule er slukket.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Undskyld, så når jeg at svare. Så vil jeg sige, at ...

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Nej, for nu er den slukket.

Så er det hr. Thomas Adelskov.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Det var lidt kedeligt, at jeg ikke fik svar på, hvor Enhedslisten havde oplysningerne fra, om at regeringen ville gennemføre det her alligevel. Det er jeg nemlig slet ikke overbevist om. I finanslovforhandlingerne afviste regeringen nemlig blankt at gøre noget ved det her problem, og det har været os, der har været nødt til at gå ind og finde en finansieringsform. Det har været os, der har været nødt til at beskrive, hvordan det her

skulle stykkes sammen for at få skabt en løsning for de enlige forsørgere.

Men spørgsmålet er, hvad Enhedslisten siger til de enlige forsørgere. Siger de, at de bare skulle vente på gode tider og så leve videre for 4.500 kr.? Er det Enhedslistens svar til de enlige forsørgere? Held og lykke.

Når fru Pernille Rosenkrantz-Theil siger, at uligheden voksede under den socialdemokratiske ledede regering, er det så ikke korrekt, at uligheden voksede, fordi der var grupper i det her samfund, der ikke fik andel i velstandsstigningen? Det var jo ikke, fordi der skete besparelser for de grupper. Det var, fordi de ikke fik andel i velstandsstigningen. Derfor var det ikke noget med, at der var nogle, der blev sparet væk, der var bare andre, der fik større andel, der altså kom til at tjene mere og få højere indkomster.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg vil gerne slå fast, at når vi er tungen på vægtskålen i forbindelse med at kunne forhindre, at det her forlig gik igennem, så ville vi også være tungen på vægtskålen i forhold til at kunne skaffe finansieringen. Sådan er det jo i det spil, der er herinde. Det svarer til at sætte os kniven for struben og spørge, hvad vi ville have gjort, hvis vi var tungen på vægtskålen. Det forsøgte samtlige journalister også. Det er altså heller ikke virkeligheden.

Så hvis vi endelig skal tale om, hvad realiteten er på Christiansborg, så er realiteten også, at vi ikke har blokeret for, at forsørgerne kan få noget som helst. Det var også min melding på tv, og i en situation hvor vi havde været tungen på vægtskålen, havde vi også været tungen på vægtskålen, når det gjaldt om at finde en finansiering.

Det samme kunne Socialdemokraterne sådan set have meldt ud efterfølgende. Det gjorde man bare ikke. Man valgte at gå med ind og skære over for de hjemmeboende på fuldstændig samme måde, som man valgte at gå med ind og tage del i en arbejdsmarkedsreform, hvor man tog 1.000 kr. fra bistandsklienterne. Det er de valg, Socialdemokraterne har truffet i den her forbindelse.

Så lyder det, som om hr. Thomas Adelskov klandrer mig for at sidde med til sidste sekund og så alligevel ikke gå med. Jeg vil gerne sige, at vi altså forsøger at få så mange forbedringer igennem, vi overhovedet kan, og forsøger selv-

følgelig til det sidste at se, om vi kan gå med eller ej. Indimellem lykkes det ikke. Det gjorde det ikke her. Det gjorde det heller ikke med gymnasierformen.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Tak til fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Så er det fru Bodil Kornbek.

Bodil Kornbek (KD):

Det at være studerende og forælder på samme tid kan være en vanskelig situation, hvis man også skal have hverdagen og økonomien til at hænge sammen. Både den enkeltes valg om at læse videre og valg om at få børn er valg, der i sidste ende kommer samfundet til gode, og derfor er det også i alles interesse, at vi så vidt muligt finder frem til de rammer, der kan få hverdagen til at fungere for forsørgere på SU, både den enlige og par.

Så grundlæggende for mig er det, at økonomiske grunde og børn ikke i sig selv skal være en barriere for at begynde eller gennemføre en uddannelse. Kristendemokraterne har flere gange peget på netop det at skulle få de her ting til at hænge sammen, og derfor har vi også tidligere haft forslag om netop at forbedre vilkårene for forsørgere på SU.

Vi har ment, at det er kritisabelt, at den nuværende SU-ordning er indrettet således, at forældre under uddannelse er nødt til at tage erhvervsarbejde i større omfang for at få økonomien til at hænge sammen. Derfor har vi også først og fremmest prioriteret forbedringer for forældre på SU.

I forhandlingerne op til SU-forliget, som Kristendemokraterne er en del af, ønskede vi at sikre både de samlevende forsørgere samt de enlige forsørgere et økonomisk fundament, så de kunne gøre deres studium færdigt. Med et tillægsstipendium til samlevende på ca. 1.300 kr. og til enlige forsørgere på 4.500 kr. om måneden mener jeg, at vi er med til at forbedre deres muligheder for dette i væsentlig grad.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Kristendemokraterne gerne havde set, at der havde været afsat flere midler til at forbedre de økonomiske vilkår for samlevende på SU. Men forslaget samlet set er en væsentlig forbedring, så vi er tilfredse med resultatet og støtter dermed forslaget.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

For ikke yderligere at forlænge debatten skal jeg forsøge at gøre det kort, men jeg vil naturligvis takke partierne for behandlingen af lovforslaget her. Lovforslaget er jo, som flere ordførere har været inde på, udmøntningen af den aftale, som alle partier undtagen Enhedslisten indgik omkring en forbedring af enlige forsørgeres vilkår i SU-systemet. Jeg deler fuldt ud ordførernes begrundelser for nødvendigheden af lovforslaget her.

Så har jeg bare en enkelt lille bemærkning, som jeg ikke kan dy mig for at komme med, og det er såmænd ikke for at lægge op til nogen polemik med fru Pernille Rosenkrantz-Theil – nu kan jeg også se, at hun har forladt salen – men alligevel. Hun konkluderede, at hun overhovedet ikke ville henvende sig til de borgerlige partier i sin ordførertale, da hun mente, de borgerlige partier var uden for pædagogisk rækkevidde, når det handlede om finansieringen af forslaget her.

Der vil jeg bare lige for en ordens skyld nævne for fru Pernille Rosenkrantz-Theil, at Socialdemokratiet sammen med Det Radikale Venstre faktisk udarbejdede et beslutningsforslag, hvor man lige præcis anviste finansieringen af det her forslag, altså at man skulle bruge SU til hjemmeboende 18-årige på ungdomsuddannelse til at finansiere bedre vilkår for de enlige forsørgere. Så det er muligt, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil i al almindelighed mener, at de borgerlige partier er uden for pædagogisk rækkevidde, men jeg synes nu af hensyn til historisk skrivningen, at denne lille bemærkning skulle med.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 226: Forslag til lov om ændring af lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser. (Udvidet adgang, supplerende adgangskriterier og større fleksibilitet).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 31/3 2004).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Christian Lund Jepsen (V):

For Venstre er det vigtigt, at flygtninge og indvandrere, som vi har givet varigt ophold i Danmark, får en god mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet. Det er jo helt afgørende for deres mulighed for at blive integreret og komme til at bidrage positivt til udviklingen af det danske samfund.

Derfor synes vi, det er et positivt forslag, vi her behandler, hvorefter det bliver muligt at tilrettelægge særlige grundforløb for flygtninge og indvandrere, hvorved de får bedre muligheder for at blive optaget på uddannelserne og bedre muligheder for at erhverve de danskunderskaber, der er nødvendige for at gennemføre uddannelsen.

Jeg synes også, det er vigtigt, at det her lovforslag kommer rimelig hurtigt igennem, så vi kan komme videre med at tilbyde den mulighed. Det er afgørende, og det undrer mig en del, at man i høringssvarene mener, at det godt kan vente et stykke tid. Det synes jeg faktisk ikke er rimeligt over for de mennesker, som kan få en bedre mulighed for at komme i gang med en uddannelse her.

Jeg er ikke i tvivl om, at der blandt flygtninge og indvandrere findes mange mennesker, der kan bidrage positivt med deres arbejdskraft i social- og sundhedsuddannelserne. Det viser de kurser, der hidtil har været afholdt. Faktisk er erfaringerne rundtomkring i landet ganske gode, og det kan på mange måder være med til at fremme integration og forståelse.

Venstre hilser det også velkommen, at der med lovforslaget bliver bedre mulighed for bogligt svage elever for at gennemføre uddannelserne, nogle, som måske mere har et praktisk håndlag end boglig indsigt. Samtidig hilser vi det også velkommen, at man får mulighed for at

lave kortere forløb for elever, som kun har brug for det.

Venstre synes i øvrigt også, det er en god idé, at der i forbindelse med optagelsen bliver foretaget en reel kompetencevurdering. I det danske uddannelsessystem er vi stadig ikke gode nok til at acceptere folks kompetencer, som er erhvervet i andre sammenhænge, men naturligvis må det ikke betyde, at adgangskravene udvandes.

Når man læser høringssvarene, er der også nogle forhold, der springer i øjnene, f.eks. er der udbredt skepsis over for, om uddannelsernes kvalitet kan fastholdes på det hidtidige niveau. Det betyder også noget for Venstre, at det bliver tilfældet. De færdiguddannede skal have de samme kompetencer og kvalifikationer som hidtil, så vi vil også nøje følge, at det bliver tilfældet.

Vi håber, at der bliver et hurtigt udvalgsarbejde, så vi kan forbedre uddannelsesmulighederne for svage grupper i samfundet.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg forstår ikke rigtig, at Venstre ikke lader tvivlen komme uddannelsen til gode. Som jeg har læst høringssvarene, så synes jeg, der er en meget overbevisende argumentation for, at det at gøre uddannelsen mere attraktiv og åben over for mennesker, som har en anden etnisk baggrund, findes der ganske gode muligheder for. Der er gode erfaringer, konkrete erfaringer, virkeliggjorte erfaringer med, hvordan man skal gøre det. Samtidig har vi en uddannelse, som det faktisk er lykkedes at gøre til en attraktiv uddannelse også for den.

Baggrunden for den reform, som man er ved at have implementeret nu, var jo netop, at det var en slags aktiveringsuddannelse, og at der ikke var nogen attraktion i at deltage i den for unge. Hvorfor gennemfører man så det her, før reformen dårligt nok er tør bag ørerne og slet ikke evalueret, når man faktisk har gode erfaringer med, hvordan man kan tilgodese netop den her målgruppe? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 18.15

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Sådan læser jeg nu ikke høringssvarene, jeg læser høringssvarene sådan, at man vil vente 1 år. Jeg er sikker på, at det her lovforslag vil gøre det endnu bedre for de grupper, vi taler om. Det er jo nogle grupper, der har behov for længere tid i